



TURUN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF TURKU

Hoitotieteellinen tutkimus – osa lääketieteellistä järjestelmää vai humanistis-yhteiskuntatieteellistä mallia?

09.06.2008 | Sanna Salanterä, professori

Lääketieteellinen tiedekunta, Hoitotieteen laitos

Hoitotieteen nykyiset ratkaisut Turussa

- Tutkimussuunnitelmissa on aina eettinen tarkastelu, erityisesti kohderyhmän informointi, tietoinen suostumus, sekä pohdinta tutkimuksen vaikutuksesta tutkittavaan, ja lainsäädännön huomiointi
- Hoitotyön asiantuntijatyöryhmä käsittelee Varsinais-Suomen Sairaanhoidopiirin alueella hoitotyöhön kohdistuvat tutkimuslupa- ja opinnäytetyöhakemukset ja antaa niistä lausunnon
 - AMK:n terveystieteiden opinnäytetyöt, sekä muut hoitotyöhön tai tieteeseen kohdistuvat opinnäytetyöt
 - Hoitotieteen pro gradu-, lisensiaatti- ja väitöskirjatyöt sekä muilla tieteenaloilla tehtävät vastaavat työt, mikäli ne kohdistuvat hoitotyöhön ja tai hoitohenkilökuntaan.
- Tarvittaessa asiantuntijatyöryhmä pyytää tutkimuksesta eettisen toimikunnan lausunnon
- Tutkimukseen luvan antaa päättävä viranomainen, potilaisiin kohdistuvassa tutkimuksessa ylilääkäri, muuten ylihoitaja

Nykykäytännön haasteita

Määrääkö ennakoarvioinnin tarpeen

- **tekopaikka** – esim. sairaala, koti, koulu
- **kohderyhmä** – potilaat, potentiaalit potilaat
- **tutkittaville koituvat riskit** – fyysiset, henkiset, sosiaaliset
- **tieteenala** – valta- ja vastuukysymykset, yhden tieteenalan, monitieteiset, tieteiden väliset

Tulisiko tutkimuslakia (Laki lääketieteellisestä tutkimuksesta 488/1999) muuttaa siten, että sitä laajennettaisiin hoitotieteellisiin tutkimuksiin?

- miksi tulisi?
 - hoitovastuu ja tutkimusvastuu pitäisi voida erottaa toisistaan
 - monitieteiset ja poikkitieteiset tutkimushankkeet tarvitsevat selkeämpää ohjeistusta
 - kansainväliset tutkimushankkeet ja kansainvälinen raportointi edellyttävät eettistä ennakoarviointia
 - lisää tutkimuskohteen perusturvallisuutta
- miksi ei tulisi?
 - vaatii valvontaresursseja
 - lisää byrokratiaa